

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [\[et\]](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Swipe to change

estonă

Care este instanța competentă

Estonia

1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

Cauzele în materie civilă intră în competența instanțelor regionale (*maakohus*). Instanțele regionale, în calitate de instanțe de prim grad de jurisdicție, examinează cauzele în materie civilă. Cauzele în materie civilă acoperă o gamă largă de domenii și implică litigii care decurg din diferite contracte și obligații, aspecte de drept familial și succesoral, litigii privind drepturile reale, probleme privind activitățile și gestionarea societăților și asociațiilor non-profit și cauze privind falimentul și dreptul muncii. Pentru a iniția o cauză în materie civilă, trebuie formulată o cerere introductivă la o instanță regională. Cererea introductivă care trebuie formulată la instanță trebuie să indice persoana împotriva căreia se face cererea, obiectul cererii, motivul acesteia (și anume, temeiul juridic) și dovezile care susțin cererea.

Desfășurarea procedurilor în materie civilă este reglementată de [Codul de procedură civilă](#).

Cu toate că în Estonia nu există instanțe specializate, anumite litigii pot fi deduse comisiilor extrajudiciare înainte de exercitarea dreptului la o cale de atac în fața unei instanțe.

De exemplu, conflictele de muncă sunt soluționate de [Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă](#) (*töövaidluskomisjon*). Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă este un organism independent care soluționează litigiile individuale de dreptul muncii în etapa de precontencios. Atât angajații, cât și angajatorii au dreptul să se adreseze acestei comisii, fiind, în același timp, scutiți de la plata taxelor de stat. Soluționarea conflictelor de muncă de către Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă este reglementată de [Legea privind soluționarea conflictelor de muncă](#). Sesizarea Comisiei pentru soluționarea conflictelor de muncă nu constituie o procedură precontencioasă obligatorie. Deciziile definitive pronunțate de Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă sunt obligatorii pentru părți. Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă poate fi sesizată pentru a soluționa următoarele litigii care rezultă din raporturile de muncă: 1) un conflict de muncă care rezultă dintr-un raport de muncă dintre un angajat și un angajator înregistrat în Estonia sau un angajator străin care își desfășoară activitatea în Estonia prin intermediul unei sucursale și din pregătirea pentru un astfel de raport de muncă (litigiu individual de dreptul muncii); 2) un conflict de muncă care intră sub incidența articolului 7 din Legea privind condițiile de muncă ale angajaților detașați în Estonia între un angajat detașat în Estonia și angajatorul său (litigiu individual de dreptul muncii); 3) un conflict colectiv de muncă care rezultă din executarea unui contract colectiv (litigiu colectiv de dreptul muncii). Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă nu soluționează litigii privind despăgubirile pentru prejudicii cauzate de afectarea sănătății, leziuni corporale sau deces provocate de un accident de muncă sau de o boală profesională. Cererea formulată la Comisia pentru soluționarea conflictelor de muncă ar trebui să precizeze circumstanțele care sunt relevante pentru soluționarea litigiului. De exemplu, în cazul contestării rezilierii unui contract de muncă, ar trebui să fie menționate momentul și motivele rezilierii. Este necesar să se descrie natura dezacordului dintre părți, și anume ceea ce angajatul sau angajatorul nu a făcut sau a făcut în mod ilegal. Orice declarații și cereri vor trebui să fie motivate și, din acest motiv, trebuie incluse orice împrejurări care sunt susținute de documente justificative (contract de muncă, acorduri sau corespondența dintre angajat și angajator etc.) sau orice referire la alte dovezi și martori. Aceste documente justificative pe care se întemeiază cererea angajatului sau a angajatorului trebuie anexate la cerere la momentul depunerii acesteia. În cazul în care reclamantul consideră că este necesar să citeze un martor la ședință, numele și adresa martorului ar trebui să fie menționate în cerere. Cererile care decurg dintr-un contract încheiat între un consumator și un comerciant pot fi soluționate prin intermediul [Comisiei pentru soluționarea litigiilor în materie de consum](#) (*tarbijavaidluste komisjon*). Soluționarea litigiilor în materie de consum de către această comisie este reglementată de [Legea privind protecția consumatorilor](#). Comisia pentru soluționarea litigiilor în materie de consum este competentă să soluționeze litigii în materie de consum atât interne, cât și transfrontaliere care rezultă din contractele încheiate între consumatori și comercianți și care sunt inițiate de consumator, dacă una dintre părțile la litigiu este un comerciant stabilit în Republica Estonia. Comisia pentru soluționarea litigiilor în materie de consum este competentă să soluționeze litigii referitoare la daunele cauzate de un produs care prezintă defecte, cu condiția să se poată stabili existența unui prejudiciu. În cazul în care s-a stabilit existența unui prejudiciu, însă nu poate fi cuantificată valoarea exactă a acestuia (de exemplu, în cazul unui prejudiciu nepatrimonial sau al unor prejudicii viitoare), valoarea despăgubirilor este stabilită de instanță. Comisia nu soluționează litigiile referitoare la prestarea de servicii neeconomice de interes general, de servicii educaționale furnizate de persoane juridice de drept public, de servicii de asistență medicală furnizate pacienților de cadre medicale pentru evaluarea, protejarea sau restabilirea sănătății lor sau pentru prescrierea, eliberarea sau furnizarea de medicamente și dispozitive medicale. Comisia nu soluționează nici litigiile care decurg din cauză de deces, leziuni corporale sau afectarea sănătății și nici litigiile a căror procedură de soluționare este prevăzută în alte legi. Astfel de litigii sunt soluționate de instituția competentă sau de către instanță. Procedurile Comisiei pentru soluționarea litigiilor în materie de consum nu constituie o procedură precontencioasă obligatorie. O listă a comercianților care nu s-au conformat deciziilor Comisiei este publicată pe site-ul Autorității tehnice de reglementare și pentru protecția consumatorilor. În cazul în care părțile nu sunt de acord cu decizia Comisiei sau nu se conformează acesteia, ele pot deduce același litigiu instanței regionale pentru audierea cauzei.

Litigiile în materie de închiriere pot fi soluționate în cadrul unei Comisii în materie de închiriere, ale cărei proceduri sunt prevăzute de [Legea privind soluționarea litigiilor în materie de închiriere](#) (*üürivaidluse lahendamise seadus*). Pentru soluționarea litigiilor în materie de închiriere poate fi constituită o comisie în materie de închiriere în calitate de organism independent al unei autorități locale. Comisia în materie de închiriere nu soluționează litigiile care implică revendicări financiare care depășesc 3 200 EUR. Procedurile Comisiei în materie de închiriere nu constituie o procedură precontencioasă obligatorie. După ce o decizie a Comisiei în materie de închiriere rămâne definitivă, părțile nu pot formula aceeași cerere în același temei în fața unei instanțe, iar o decizie a Comisiei în materie de închiriere care a rămas definitivă este obligatorie pentru părți.

2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?

Pentru a ști ce instanță este competentă să soluționeze o cauză, este important să se cunoască principiile care stau la baza competenței. Competența este împărțită în trei domenii: 1) competența de drept comun, care depinde de locul de reședință al persoanei; 2) competența opțională; 3) competența exclusivă (a se vedea secțiunea 2.2).

2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?

Instanțele inferioare și superioare sunt diferite, deoarece sistemul judiciar estonian are trei tipuri de instanțe.

Instanțele regionale (*maakohus*), în calitate de instanțe de prim grad de jurisdicție, judecă toate cauzele în materie civilă. O lege poate stabili că anumite tipuri de cauze trebuie judecate numai de anumite instanțe regionale dacă acest lucru accelerează judecarea cauzelor sau face procesul mai eficient în alt mod.

O instanță districtuală (*ringkonnakohus*) revizuieste deciziile pronunțate în cauzele în materie civilă de instanțele regionale aflate în raza sa de competență teritorială, în temeiul apelurilor formulate împotriva deciziilor și a hotărârilor. O instanță districtuală judecă, de asemenea, alte cauze care îi sunt atribuite prin lege.

Curtea Supremă (*Riigikohus*) revizuieste deciziile pronunțate în cauzele în materie civilă de instanțele districtuale, în temeiul recursurilor în casație și al recursurilor formulate împotriva hotărârilor. Curtea Supremă judecă, de asemenea, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești definitive, desemnează, în cazurile prevăzute de lege, o instanță cu competențe adecvate pentru a soluționa o cauză și se pronunță în alte cauze care îi sunt atribuite prin lege. Curtea Supremă este, de asemenea, Curtea Constituțională a Estoniei.

O cauză este judecată în primă instanță de o instanță regională, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, care pronunță o hotărâre. Dacă o persoană consideră că hotărârea unei instanțe de prim grad de jurisdicție se întemeiază pe o încălcare a unei dispoziții legale sau că, având în vedere împrejurările și dovezile care trebuie luate în considerare în procedura de apel, în cadrul acesteia din urmă ar trebui pronunțată o hotărâre diferită de cea pronunțată de instanța de prim grad de jurisdicție, aceasta are dreptul de a declara apel la o instanță superioară, de exemplu instanța districtuală. Instanțele districtuale sunt instanțe de al doilea grad de jurisdicție și, prin urmare, revizuiesc deciziile pronunțate de instanțele regionale și administrative în temeiul apelurilor și al recursurilor formulate împotriva hotărârilor. O instanță districtuală judecă o cauză în materie civilă în mod colegial – un apel este judecat de un complet format din trei judecători.

Curtea Supremă este cea mai înaltă instanță. Curtea Supremă revizuieste deciziile pronunțate în cauzele în materie civilă de instanțele districtuale, în temeiul recursurilor în casație și al recursurilor formulate împotriva hotărârilor. Curtea Supremă judecă, de asemenea, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești definitive, desemnează, în cazurile prevăzute de lege, o instanță cu competențe adecvate pentru a soluționa o cauză și se pronunță în alte cauze care îi sunt atribuite prin lege. Recursul în casație face referire la formularea unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești care nu a rămas definitivă, în temeiul unor aspecte de natură juridică, și la revizuirea acestei hotărâri în cadrul unei instanțe superioare fără reevaluarea faptelor. Revizuirea hotărârilor judecătorești se referă la reexaminarea deciziilor și a hotărârilor care au rămas deja definitive, în cazurile în care au apărut împrejurări noi și în temeiul unei cereri formulate de o parte la procedură.

Părțile pot formula o cale de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în apel de instanța districtuală la Curtea Supremă în cazul în care instanța districtuală nu a respectat conținutul unei dispoziții de drept procedural sau a aplicat incorect o dispoziție de drept material. În cadrul unei acțiuni în fața Curții Supreme, părțile pot să îndeplinească acte procedurale și să formuleze cereri și acțiuni numai prin intermediul unui avocat. În procedurile fără recurs în fața Curții Supreme, părțile pot să îndeplinească acte procedurale și să formuleze cereri și acțiuni personal sau prin intermediul unui avocat. Curtea Supremă acceptă un recurs în casație în cazul în care recursul în casație respectă cerințele legii, a fost formulat în termen și dacă:

1) instanța districtuală a aplicat în mod evident incorect o dispoziție de drept material în cadrul hotărârii sale, iar aplicarea incorectă a dispoziției respective ar fi putut duce la o hotărâre incorectă;

2) instanța districtuală a încălcat conținutul unei dispoziții de drept procedural în cadrul hotărârii sale, iar acest lucru ar fi putut duce la o hotărâre incorectă. În plus, Curtea Supremă acceptă cauza dacă judecarea recursului în casație ar fi de o importanță fundamentală pentru garantarea securității juridice și conturarea unei practici judiciare unitare în materie sau pentru dezvoltarea ulterioară a legislației.

2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)

Competența este dreptul și obligația unei persoane de a-și exercita drepturile procesuale în fața unei anumite instanțe. Competența este generală, opțională sau exclusivă.

Competența generală stabilește instanța la care pot fi introduse acțiuni împotriva unei persoane sau pot fi îndeplinite alte acte de procedură cu privire la o persoană, cu excepția cazului în care legea prevede că acțiunea trebuie introdusă sau actul trebuie îndeplinit la o altă instanță.

Competența opțională stabilește instanța la care pot fi introduse acțiuni împotriva unei persoane sau pot fi îndeplinite alte acte de procedură cu privire la o persoană, pe lângă competența generală. Acest lucru înseamnă că, de exemplu, o acțiune care implică o cerere referitoare la proprietate împotriva unei persoane fizice poate fi de asemenea introdusă la o instanță cu competență teritorială asupra locului de reședință pe termen lung al acestei persoane. În cazul în care o persoană își are reședința într-un alt stat, o acțiune care implică o cerere referitoare la proprietate poate fi de asemenea introdusă împotriva sa la instanța cu competență teritorială asupra locului în care se află bunurile cu privire la care este formulată cererea sau la instanța cu competență teritorială asupra locului în care se găsesc alte bunuri ale persoanei.

Competența exclusivă stabilește singura instanță care poate fi sesizată în vederea soluționării unei cauze în materie civilă. Competența în cauzele fără recurs este exclusivă, cu excepția cazului în care legea prevede altfel. Competența exclusivă poate fi determinată, de exemplu, de locul în care se află bunurile imobile, sediul social al unei persoane juridice etc.

2.2.1 Regula în materie de competență teritorială

O acțiune împotriva unei persoane fizice poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința persoanei fizice respective, iar o acțiune împotriva unei persoane juridice poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul social al persoanei juridice respective. În cazul în care reședința unei persoane fizice nu este cunoscută, o acțiune împotriva persoanei respective poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află ultimul domiciliu cunoscut al acesteia.

2.2.2 Reglementări particulare

O acțiune împotriva unui cetățean al Republicii Estonia care locuiește într-un alt stat căruia i se aplică extrateritorialitatea sau împotriva unui cetățean al Republicii Estonia care lucrează într-un alt stat și care este funcționar public poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află ultimul domiciliu din Estonia al persoanei. În cazul în care persoana nu a avut reședința în Estonia, o acțiune împotriva sa poate fi introdusă la instanța regională din Harju (*Harju Maakohus*). O acțiune împotriva Republicii Estonia sau a unei autorități locale poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul social al autorității de stat sau locale în cauză. În cazul în care autoritatea de stat nu poate fi stabilită, acțiunea se introduce la instanța regională din Harju. În cazul în care autoritatea locală nu poate fi stabilită, acțiunea se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul municipalității rurale sau al administrației orașenești.

Un reclamant poate introduce, de asemenea, o acțiune împotriva Republicii Estonia și a unei autorități locale la instanța în a cărei jurisdicție se află propria reședință sau propriul sediu.

2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?

În cazurile stabilite prin lege, poate fi aleasă o instanță la care poate fi introdusă o acțiune împotriva unei persoane și pot fi efectuate alte acte de procedură cu privire la o persoană, pe lângă competența generală.

Competența în funcție de locul de reședință – o acțiune care implică o cerere referitoare la proprietate poate fi introdusă împotriva unei persoane fizice, de asemenea, la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința sa în cazul în care persoana a locuit acolo pentru o perioadă mai lungă, ca urmare a unui raport de muncă sau de prestări de servicii, pentru studii sau pentru alte asemenea motive.

Competența în funcție de locul de desfășurare a activității – o acțiune referitoare la activitățile economice sau profesionale ale pârâtului poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul acestuia.

Competența în funcție de sediul social al unei persoane juridice – o persoană juridică înființată pe baza apartenenței, inclusiv o societate sau un membru, un partener sau un acționar al acesteia, poate introduce o acțiune care decurge din calitatea de membru sau împotriva unui membru, partener sau acționar al persoanei juridice de asemenea la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul social al persoanei juridice.

Competența în funcție de locul în care se află bunurile – în cazul în care o persoană are reședința sau sediul social într-un alt stat, o acțiune care implică o cerere referitoare la proprietate poate fi introdusă împotriva acelei persoane la instanța în a cărei jurisdicție se află bunurile cu privire la care este formulată cererea sau la instanța în a cărei jurisdicție se află alte bunuri aparținând persoanei respective. În cazul în care proprietatea a fost înscrisă într-un registru public, acțiunea poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se găsește locul unde se află registrul în care sunt înscrise bunurile. În cazul în care proprietatea reprezintă o creanță întemeiată pe dreptul obligațiilor, acțiunea poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau sediul social al debitorului. În cazul în care creanța este garantată printr-un activ, acțiunea poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află activul.

O acțiune care implică recuperarea unei creanțe garantate printr-o ipotecă sau grevate cu o sarcină reală sau o altă acțiune care implică o creanță similară poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află bunul imobil, cu condiția ca debitorul să fie proprietarul imobilului înregistrat care este garantat prin ipotecă sau grevat cu o sarcină reală.

Competența în cazul unei acțiuni privind dreptul de proprietate asupra unui apartament – o acțiune împotriva unui proprietar al unui apartament care decurge dintr-un raport juridic referitor la dreptul de proprietate asupra unui apartament poate fi de asemenea introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află bunul imobil care face obiectul dreptului de proprietate.

Competența în funcție de locul de executare a unui contract – o acțiune care decurge dintr-un contract sau o acțiune în anularea unui contract poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție urmează să fie executată obligația contractuală contestată. În cazul unui contract de vânzare-cumpărare de bunuri mobile, locul unde bunurile mobile au fost livrate sau trebuiau să fie livrate cumpărătorului și, în cazul unui contract pentru furnizarea unui serviciu, locul în care serviciul respectiv a fost prestat sau ar fi trebuit să fie prestat este considerat a fi locul de executare a obligației. În alte cazuri, locul de desfășurare a activității sau, în lipsa acestuia, domiciliul sau sediul social al debitorului este considerat a fi locul de executare a obligației. Aceste dispoziții se aplică sub rezerva cazului în care părțile au convenit altfel.

Competența în funcție de reședința unui consumator – o acțiune care decurge dintr-un contract sau dintr-un raport specificat la articolele 35, 46, 52, la articolul 208 alineatul (4), la articolele 379, 402, la articolul 635 alineatul (4), la articolele 709, 734 sau 866 din [Legea privind obligațiile](#) (*võlaõigusseadus*) sau o acțiune care decurge dintr-un alt contract încheiat cu o întreprindere care are sediul social sau sediul comercial în Estonia poate fi, de asemenea, introdusă de un consumator la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința consumatorului. Cele de mai sus nu se aplică în cazul acțiunilor care decurg din contractele de transport.

Competența în cazul unei acțiuni care decurge dintr-un contract de asigurare – titularul poliței, beneficiarul sau altă persoană îndreptățită să solicite executarea din partea asigurătorului în temeiul unui contract de asigurare poate introduce, de asemenea, o acțiune care decurge din contractul de asigurare împotriva asigurătorului la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau sediul social al persoanei. În cazul asigurării de răspundere civilă sau al asigurării unei construcții, a unor bunuri imobile sau a unor bunuri mobile împreună cu un bun imobil, o acțiune poate fi introdusă, de asemenea, împotriva asigurătorului la instanța în a cărei jurisdicție se află locul faptei sau al evenimentului care a cauzat prejudiciul sau locul în care a fost cauzat prejudiciul.

Competența în cazul unei acțiuni care decurge dintr-un acord privind drepturi de proprietate intelectuală – o acțiune care decurge dintr-un acord referitor la transferul unui obiect al dreptului de autor, la drepturile conexe sau la drepturi de proprietate industrială ori dintr-un contract de licență sau o acțiune în constatarea lipsei de valabilitate a unui astfel de acord poate fi de asemenea introdusă la instanța regională din Harju.

Competența în funcție de domiciliul sau de locul de muncă al unui angajat – un angajat poate introduce, de asemenea, o acțiune care decurge din contractul său de muncă la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau locul său de muncă.

Competența în cazul unei acțiuni care decurge dintr-o cambie sau dintr-un cec – o acțiune care decurge dintr-o cambie sau dintr-un cec poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află locul plății cambiei sau cecului.

Competența în cazul unei acțiuni care decurge din săvârșirea unor acte de distrugere – o acțiune în despăgubire pentru acte de distrugere poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află locul faptei sau al evenimentului care a cauzat prejudiciul sau locul în care a fost cauzat prejudiciul.

Competența în cazul unei acțiuni care decurge dintr-o creanță maritimă, o activitate de salvare sau un contract de salvare – o acțiune care decurge din una sau mai multe creanțe maritime specificate în [Legea privind proprietatea maritimă](#) (*laeva asjaõigusseadus*) poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află nava pârâtului sau portul de origine al navei. O acțiune care decurge din activități de salvare sau dintr-un contract de salvare poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află locul unde au avut loc activitățile de salvare.

Competența de a judeca o acțiune privind un partaj – o acțiune care urmărește să stabilească dreptul de succesiune, cererea unui succesor împotriva posesorului patrimoniului succesoral, o cerere care decurge dintr-un contract de moștenire sau de succesiune sau o cerere privind partajul obligatoriu sau pentru partajarea unui bun poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința defunctului în momentul decesului. Dacă defunctul a fost cetățean al Republicii Estonia, însă la momentul decesului nu avea o reședință în Estonia, acțiunea poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află ultima reședință a defunctului în Estonia. În cazul în care defunctul nu a avut o reședință în Estonia, acțiunea poate fi introdusă la instanța regională din Harju (*Harju Maakohus*).

Acțiunea împotriva copârților și mai multe acțiuni împotriva unui singur pârât – o acțiune împotriva mai multor pârâți poate fi introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau sediul social al unui copârât, la alegerea reclamantului. În cazul în care mai multe acțiuni urmează a fi introduse împotriva unui pârât în temeiul aceleiași împrejurări, toate acțiunile pot fi introduse la instanța la care poate fi introdusă o acțiune referitoare la o cerere sau la unele dintre cererile care decurg din aceeași împrejurare.

Competența privind o cerere reconvențională și o acțiune introdusă de un terț având o creanță autonomă – o cerere reconvențională poate fi introdusă la instanța la care a fost introdusă acțiunea inițială, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile pentru introducerea unei cereri reconvenționale, iar cererea reconvențională nu intră sub incidența competenței judiciare exclusive și nu s-a stabilit că acest tip de cauze sunt revizuite numai de o anumită instanță

regională. Aceasta se aplică, de asemenea, în cazurile în care, potrivit dispozițiilor generale, cererea reconvențională ar trebui depusă la o instanță dintr-un alt stat.

O acțiune a unui terț cu o cerere autonomă poate fi introdusă la instanța care judecă acțiunea principală.

Competența în cazul procedurii de faliment – o acțiune privind procedura de faliment sau patrimoniul persoanei în faliment împotriva unei persoane aflate în faliment, a unui lichidator sau a unui membru al comitetului de lichidare, inclusiv o acțiune pentru excluderea unei proprietăți din patrimoniul persoanei în faliment, pot fi introduse la instanța care a declarat falimentul. O acțiune privind acceptarea unei creanțe poate fi, de asemenea, introdusă la instanța care a declarat falimentul. O persoană aflată în faliment poate introduce, de asemenea, o acțiune privind patrimoniul persoanei în faliment, inclusiv o acțiune în recuperare, la instanța care a declarat falimentul.

În cazul în care o cauză este de competența mai multor instanțe estoniene, reclamantul are dreptul de a alege instanța la care să introducă acțiunea. În astfel de cazuri, cauza este judecată de prima instanță care a primit cererea.

În cazul în care o acțiune este introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau sediul social al pârâtului sau la instanța care are competență exclusivă, cauza este judecată la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința sau sediul social al pârâtului sau locul în funcție de care este stabilită competența exclusivă. În cazul în care mai multe locuri utilizate pentru a determina competența se află în competența teritorială a unei singure instanțe, însă în domeniile de competență ale mai multor instanțe, reclamantul alege instanța la care urmează să fie judecată cauza. În cazul în care reclamantul nu o alege, instanța stabilește unde ar trebui să fie judecată cauza.

Informații mai precise privind zonele geografice și domeniile de competență ale instanțelor sunt cuprinse în [Legea privind instanțele](#).

2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

În cazurile prevăzute de lege, competența este exclusivă. Competența exclusivă stabilește singura instanță care poate fi sesizată în vederea soluționării unei cauze în materie civilă.

1) *Competența în funcție de amplasarea bunurilor imobile* – o acțiune având următoarele obiecte se introduce la instanța în a cărei jurisdicție sunt amplasate bunurile imobile:

cererile referitoare la recunoașterea existenței dreptului de proprietate, a altor drepturi reale limitate sau a grevării unui alt drept real cu privire la bunurile imobile, ori recunoașterea inexistenței unor astfel de drepturi sau grevări sau cererile referitoare la alte drepturi privind bunuri imobile;

stabilirea limitelor sau partajarea unor bunuri imobile;

protejarea posesiei unor bunuri imobile;

cererile cu privire la un drept real care decurge din dreptul de proprietate asupra unui apartament;

cererile legate de executarea silită a unor bunuri imobile;

cererile care decurg dintr-un contract de închiriere sau dintr-un contract comercial de leasing privind bunuri imobile sau din alt contract privind utilizarea unor bunuri imobile în temeiul dreptului obligațiilor sau din validitatea unor astfel de contracte.

O acțiune privind o servitute reală, o grevare reală sau dreptul de preempțiune se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află deținătorul servituții sau bunul imobil grevat.

2) *Cererea de încetare a aplicării unor condiții standard* – o acțiune privind încetarea aplicării unei condiții abuzive sau rezilierea și retragerea recomandării condiției de către persoana care recomandă aplicarea condiției [articolul 45 din Legea privind obligațiile (võlaõigusseadus)] se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul comercial al pârâtului sau, în cazul în care nu există, la instanța în a cărei jurisdicție se află domiciliul sau sediul social al pârâtului. În cazul în care pârâtul nu are sediul comercial, domiciliul sau sediul social în Estonia, acțiunea se introduce la instanța în a cărei competență teritorială a fost aplicată condiția standard.

3) *Competența într-o cauză având ca obiect revocarea sau anularea deciziei unui organism al unei persoane juridice sau declararea nevalidității acesteia* – o acțiune privind revocarea sau anularea deciziei unui organism al unei persoane juridice sau declararea nevalidității acesteia se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află sediul social al persoanei juridice.

4) *Competența în cauzele matrimoniale*

Se consideră că sunt cauze matrimoniale cauzele în materie civilă în care se judecă acțiuni al căror obiect este:

divorțul;

anularea căsătoriei;

stabilirea existenței sau a inexistenței căsătoriei;

împărțirea bunurilor comune sau alte cereri care decurg din raporturile patrimoniale între soți;

alte cereri care decurg din căsătorie introduse de unul dintre soți împotriva celuilalt soț.

O instanță din Estonia este competentă să soluționeze o cauză matrimonială în cazul în care:

cel puțin unul dintre soți este cetățean al Republicii Estonia sau era cetățean eston în momentul încheierii căsătoriei;

reședințele ambilor soți sunt în Estonia;

reședința unuia dintre soți este în Estonia, cu excepția cazului în care hotărârea ce urmează a fi pronunțată nu ar fi, cu siguranță, recunoscută de statele ai căror cetățeni sunt soții în cauză.

Într-o cauză matrimonială care urmează să fie soluționată de o instanță din Estonia, o acțiune se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința comună a soților sau, dacă aceasta nu există, la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința pârâtului. În cazul în care reședința pârâtului nu se află în Estonia, acțiunea se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința unui copil comun al părinților care este minor și, în absența unui copil comun care este minor, la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința reclamantului.

În cazul în care s-a stabilit custodia asupra proprietății unei persoanei absente ca urmare a dispariției persoanei sau în cazul în care a fost desemnat un reprezentant pentru o persoană ca urmare a faptului că aceasta are o capacitate juridică activă restrânsă, ori dacă unei persoane i-a fost impusă ca

sanctiune privarea de libertate, o acțiune de divorț împotriva unei astfel de persoane poate fi, de asemenea, introdusă la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința reclamantului.

5) *Competența privind paternitatea și întreținerea* – o cauză privind paternitatea este o cauză în materie civilă în care este judecată o acțiune care are ca scop stabilirea paternității sau contestarea unei înregistrări a unui părinte în certificatul de naștere al unui copil sau în registrul de evidență a populației. O instanță din Estonia poate judeca o cauză privind paternitatea dacă cel puțin una dintre părți este cetățean al Republicii Estonia sau cel puțin una dintre părți are reședința în Estonia. Într-o cauză privind paternitatea care trebuie soluționată de o instanță din Estonia, acțiunea se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința copilului. În cazul în care reședința copilului nu este în Estonia, acțiunea se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința pârâtului. În cazul în care reședința pârâtului nu este în Estonia, acțiunea se introduce la instanța în a cărei jurisdicție se află reședința reclamantului.

Aceste dispoziții se aplică, de asemenea, în materie de obligații de întreținere. O cauză în materie de întreținere este o cauză în materie civilă privind soluționarea unei acțiuni care revendică:

executarea unei obligații de întreținere a unui părinte care decurge din lege cu privire la un copil minor;

executarea unei obligații de întreținere între părinți;

executarea unei obligații de întreținere între soți;

executarea unei alte obligații de întreținere care decurge din lege.

6. Competența în cauzele fără recurs

Competența în cauzele fără recurs este exclusivă, cu excepția cazului în care legea prevede altfel.

Procedura accelerată privind somațiile de plată – procedura accelerată privind somațiile de plată este pusă în aplicare de către Departamentul pentru somații de plată al Tribunalului Haapsalu din cadrul instanței regionale Pärnu (*Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja*). În vederea inițierii procedurii accelerate privind somațiile de plată în ceea ce privește o cerere de sprijin sau o cerere privind recuperarea unei creanțe, puteți consulta site-ul <https://www.e-toimik.ee/> pentru a contacta Departamentul pentru somații de plată al instanței regionale. Procedura accelerată privind somațiile de plată nu se aplică pentru creanțele care depășesc suma de 6 400 EUR (cereri de recuperare a creanțelor); această sumă acoperă atât creanțele principale, cât și creanțele accesorii. În mod similar, procedura accelerată nu se aplică în cazul în care sprijinul solicitat depășește de 1,5 ori rata minimă a sprijinului. Rata minimă a sprijinului de 1,5 ori aplicabilă în 2020 se ridică la 438 EUR pe lună. Procedura accelerată privind somațiile de plată nu se aplică în cazul în care debitorul nu este indicat în certificatul de naștere al unui copil ca părinte al copilului respectiv.

Declararea unei persoane ca fiind decedată și stabilirea datei decesului – o instanță din Estonia poate să declare o persoană ca fiind decedată și să stabilească data decesului acesteia în cazul în care: 1) la momentul de când datează ultimele vești despre persoana dispărută, aceasta era cetățean al Republicii Estonia sau avea reședința în Estonia; 2) există un alt interes juridic ca o instanță din Estonia să declare persoana ca fiind decedată sau să stabilească data decesului acesteia.

O cerere de declarare a unei persoane ca fiind decedate și de stabilire a datei decesului acesteia se introduce la instanța ultimei reședințe cunoscute a persoanei dispărute. În cazul în care o persoană a dispărut ca urmare a unui naufragiu înregistrat în Estonia, cererea se introduce la instanța portului de origine al navei. În alte cazuri, o cerere de declarare a unei persoane ca fiind decedate sau de stabilire a datei decesului acesteia se introduce la instanța locului în care se află reședința sau sediul social al solicitantului. În cazul în care reședința sau sediul social al solicitantului nu se află în Estonia, cererea se introduce la instanța regională din Harju. O cerere de modificare a datei decesului sau de anulare a unei declarații de deces se introduce la instanța care a stabilit data decesului sau care a declarat persoana ca fiind decedată.

Cauzele privind tutela – o cauză privind tutela este o cauză referitoare la numirea unui tutore pentru o persoană sau o altă cauză referitoare la tutelă. O instanță din Estonia este competentă să soluționeze o cauză privind tutela în cazul în care: 1) persoana care necesită tutelă sau persoana aflată sub tutelă este cetățean al Republicii Estonia sau are domiciliul în Estonia; 2) persoana care necesită tutelă sau persoana aflată sub tutelă necesită protecția unei instanțe din Estonia dintr-un alt motiv, inclusiv în cazurile în care bunurile persoanei se află în Estonia.

Nu este necesar să fie numit un tutore în Estonia în cazul în care o instanță din Estonia și o instanță din alt stat sunt în egală măsură competente să instituie tutela și a fost deja numit un tutore într-un alt stat sau la o instanță din alt stat se desfășoară proceduri de numire a unui tutore, cu condiția să se poată prezuma că decizia instanței din alt stat va fi recunoscută în Estonia și că faptul că nu este numit un tutore în Estonia este în interesul persoanei care necesită tutelă.

O cauză privind tutela este soluționată de instanța locului de domiciliu al persoanei care necesită tutelă. Numirea unui tutore pentru un copil înaintea nașterii copilului este soluționată de instanța locului de domiciliu al mamei. În cazul în care instituirea tutelei este solicitată de frați sau surori care au domiciliul sau reședința în cadrul competenței teritoriale a mai multe instanțe, tutorele este numit de instanța locului de domiciliu al celui mai tânăr copil. Dacă, într-un astfel de caz, procedurile privind tutela se află deja pe rolul unei instanțe, cauza privind tutela este soluționată de acea instanță. În cazul în care o persoană care necesită tutelă nu are reședința în Estonia sau reședința nu poate fi stabilită, cauza poate fi soluționată de instanța în a cărei competență teritorială necesită protecție persoana sau bunurile acesteia ori la instanța regională din Harju. O cauză referitoare la o persoană aflată sub tutelă sau la bunurile acesteia este soluționată de instanța care a numit tutorele. O astfel de cauză poate fi de asemenea soluționată, pentru motive temeinice, de instanța locului de reședință al persoanei aflate sub tutelă sau de instanța locului în care se află bunurile persoanei respective.

Plasarea unei persoane într-o instituție închisă – cauzele privind plasarea unei persoane într-o instituție închisă sunt soluționate de instanța care a numit tutorele persoanei în cauză sau de instanța la care se află pe rol procedurile privind tutela. În alte cazuri, astfel de cauze sunt soluționate de instanța în a cărei competență teritorială se află instituția închisă. Cauza poate fi de asemenea soluționată de instanța care a aplicat măsuri provizorii de protecție juridică. Măsurile provizorii de protecție juridică într-o cauză pot fi aplicate de orice instanță în a cărei competență teritorială trebuie aplicată măsura relevantă. Alte cauze referitoare la plasarea unei persoane într-o instituție închisă, inclusiv cauzele privind suspendarea sau încetarea plasării unei persoane într-o instituție închisă și cauzele privind modificarea perioadei de plasare, sunt soluționate de instanța care a decis plasarea persoanei într-o instituție închisă.

Stabilirea custodiei asupra bunurilor unei persoane absente – cauzele privind stabilirea custodiei asupra bunurilor unei persoane absente sunt soluționate de instanța locului de reședință al persoanei absente. În cazul în care persoana absentă nu are reședința în Estonia, cauza privind stabilirea custodiei asupra bunurilor persoanei absente este soluționată de instanța locului în care se află bunurile cu privire la care se solicită custodia. Alte cauze referitoare la stabilirea custodiei asupra bunurilor unei persoane absente, inclusiv cauzele privind încetarea custodiei și schimbarea custodelui și a obligațiilor acestuia, sunt soluționate de instanța care a numit custodele.

Adopția – o cauză privind adopția poate fi soluționată de o instanță din Estonia în cazul în care părintele adoptiv, unul dintre soții care doresc să adopte sau copilul sunt cetățeni ai Republicii Estonia ori domiciliul părintelui adoptiv, al unuia dintre soții care doresc să adopte sau al copilului se află în Estonia. O cerere de adopție se introduce la instanța locului de domiciliu al copilului adoptat. În cazul în care copilul adoptat nu are reședința în Republica Estonia, cererea se introduce la instanța regională din Harju. O cauză privind declararea nevalidității unei adopții se soluționează de instanța care a decis cu privire la adopție.

Extinderea capacității juridice active a unui minor – cauzele privind extinderea capacității juridice active a unui minor pot fi soluționate de o instanță din Estonia în cazul în care minorul este cetățean al Republicii Estonia sau acesta are reședința în Estonia. O cerere de extindere a capacității juridice active a unui minor sau o cerere de anulare a deciziei de extindere a capacității juridice active a unui minor se introduce la instanța locului de reședință a minorului. În cazul în care minorul nu are reședința în Republica Estonia, cererea se introduce la instanța regională din Harju.

Stabilirea filiației sau contestarea unei înregistrări privind un părinte după decesul unei persoane – în cazul în care o persoană solicită stabilirea filiației sale față de o persoană decedată sau în cazul în care o persoană contestă o înregistrare a unui părinte în certificatul de naștere al unui copil sau o înregistrare în calitate de părinte în registrul privind evidența populației, o cerere în acest sens se introduce la instanța locului în care a avut ultima reședință persoana cu privire la care se solicită stabilirea filiației sau cu privire la care este contestată înregistrarea în certificatul de naștere sau în registrul privind evidența populației. În cazul în care ultima reședință cunoscută a persoanei nu a fost în Estonia sau în cazul în care reședința nu este cunoscută, cererea de introducere la instanța regională din Harju.

Alte cauze fără recurs de dreptul familiei – dispozițiile referitoare la tutelă se aplică și altor cauze fără recurs de dreptul familiei, cu excepția cazului în care legea prevede sau natura cauzei impune altfel. O cauză fără recurs care se referă la raporturile juridice dintre soți sau dintre soții divorțați se soluționează de instanța în a cărei competență teritorială se află reședința comună a soților sau ultima reședință comună a soților. În cazul în care soții nu au o reședință comună în Estonia sau în cazul în care niciunul dintre soți nu are în prezent reședința în cadrul jurisdicției instanței de la locul ultimei reședințe comune a lor, cauza este soluționată de instanța locului de reședință a soțului ale cărui drepturi ar fi restricționate prin hotărârea solicitată. În cazul în care reședința soțului nu se află în Estonia sau în cazul în care reședința nu poate fi stabilită, cauza este soluționată de instanța locului de reședință al reclamantului. În cazul în care competența nu poate fi stabilită, cauza este soluționată de instanța regională din Harju. Măsurile provizorii de protecție juridică într-o cauză fără recurs de dreptul familiei pot fi aplicate de orice instanță în a cărei competență teritorială trebuie aplicată măsura relevantă.

Aplicarea măsurilor de administrare a bunurilor – o instanță din Estonia poate aplica măsuri de administrare a unor bunuri aflate în Estonia chiar dacă legislația unui alt stat este aplicabilă succesiunii și chiar dacă autoritățile sau funcționarii unui alt stat sunt competenți potrivit competenței generale să desfășoare procedurile referitoare la bunurile respective. Măsurile de administrare a bunurilor sunt aplicate de instanța locului de deschidere a succesiunii. În cazul în care procedurile privind succesiunea sunt inițiate într-un alt stat, iar bunurile se află în Estonia, măsuri de administrare a bunurilor pot fi aplicate de instanța locului unde se află bunurile.

Competența în cauzele privind somații – o cerere de declarare a nevalidității unui titlu de valoare se introduce la instanța locului de răscumpărare a titlului de valoare și, în lipsa unui loc de răscumpărare, în conformitate cu competența generală, astfel cum este aplicabilă emitentului titlului de valoare. O cerere de inițiere a unei proceduri de somație privind decăderea din drepturi a unui proprietar al unui bun imobil este introdusă de posesorul bunului imobil în conformitate cu dispozițiile articolului 124 din [Legea privind proprietatea](#) (*asjaõigusseadus*) la instanța în a cărei competență teritorială se află bunul imobil. În cazul prevăzut la articolul 13 din [Legea privind proprietatea maritimă](#), persoana îndreptățită formulează o cerere de inițiere a procedurii de somație privind decăderea din drepturi a proprietarului unei nave la instanța regională din Harju. O cerere de inițiere a procedurii de somație privind decăderea din drepturi a unui creditor ipotecar (articolul 331 din [Legea privind proprietatea](#)) este introdusă de proprietarul bunul grevat la instanța în a cărei competență teritorială se află bunul imobil grevat. O cerere privind decăderea din drepturi a unui creditor ipotecar sau a unui debitor ipotecar în domeniul maritim este introdusă de proprietarul navei grevate sau de proprietarul bunului gajat grevat cu o garanție mobilă în conformitate cu articolul 59 din [Legea privind proprietatea maritimă](#) la instanța regională din Harju.

Competența în cauzele fără recurs referitoare la persoane juridice în dreptul privat – cauzele, altele decât cauze fără recurs în materie de înregistrare care se referă la activitățile unei societăți, ale unei asociații sau fundații non-profit, inclusiv cauzele privind numirea unui membru supleant în Consiliul de administrație sau în Consiliul de supraveghere, a unui auditor, a unui auditor pentru audituri speciale și a unui lichidator, precum și cauzele referitoare la stabilirea valorii compensației pentru partenerii sau acționarii unei societăți sunt soluționate de instanța în raza teritorială a căreia se află sediul social al persoanei juridice sau al sucursalei unei societăți străine.

Cauzele privind dreptul de proprietate și proprietatea comună asupra unui apartament – o cauză fără recurs referitoare la dreptul de proprietate și proprietatea comună asupra unui apartament este soluționată de instanța locului unde se află bunul imobil.

Cauzele privind accesul la un drum public și acceptarea sistemelor artificiale de primire a sistemelor de îmbunătățire a terenurilor, precum și a lucrărilor de utilitate publică – cauzele privind accesul la un drum public și acceptarea sistemelor artificiale de primire a sistemelor de îmbunătățire a terenurilor, precum și a lucrărilor de utilitate publică sunt soluționate de instanța locului unde se află bunul imobil de la care se solicită accesul la drumul public sau pentru care se solicită construirea unui sistem artificial de primire a unui sistem de îmbunătățire a terenurilor sau pe care sunt localizate lucrările de utilitate publică.

Cauzele privind recunoașterea, încuviințarea executării și executarea hotărârilor instanțelor din alte state – o cerere de recunoaștere și de încuviințare a executării unei hotărâri a unei instanțe din alt stat, o cerere referitoare la refuzul recunoașterii sau executării ori la suspendarea executării ori o altă cerere în cadrul procedurilor de executare se introduce în funcție de domiciliul sau de sediul social al debitorului sau la instanța în a cărei competență teritorială este solicitată desfășurarea procedurilor de executare, cu excepția cazului în care legea sau o convenție internațională prevede altfel.

Cauzele privind declararea caracterului executoriu al unui acord amiabil la care s-a ajuns în urma unor proceduri de conciliere – un acord amiabil la care s-a ajuns în urma procedurilor de conciliere prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din [Legea privind concilierea](#) (*lepitusseadus*) este declarat executoriu de instanța în a cărei competență teritorială s-au desfășurat procedurile de conciliere.

Cauzele privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor instanțelor de arbitraj – cererile privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor instanțelor de arbitraj pronunțate în Estonia sau al hotărârilor instanțelor de arbitraj din alte state și cererile privind refuzul recunoașterii sau al executării acestora se introduc la instanța regională din Pärnu (*Pärnu Maakohus*). O cerere de suspendare a executării unei hotărâri a unei instanțe de arbitraj din alt stat sau o altă cerere formulată în proceduri de executare se introduce în funcție de domiciliul sau de sediul social al debitorului sau la instanța în a cărei competență teritorială este solicitată desfășurarea procedurilor de executare, cu excepția cazului în care legea sau o convenție internațională prevede altfel. În cazul în care una dintre părțile la un acord în cadrul unei proceduri de arbitraj este un consumator, o cerere privind recunoașterea și încuviințarea executării unei hotărâri arbitrale sau o cerere privind refuzul recunoașterii sau al executării unei hotărâri arbitrale se introduce la instanța în a cărei competență teritorială se află locul unde s-a desfășurat procedura de arbitraj.

Cauzele fără recurs sunt judecate de instanța în raza teritorială a căreia se află locul utilizat pentru a stabili competența. În cazul în care diferite locuri de stabilire a competenței intră în competența teritorială a unei singure instanțe regionale, însă în domeniile de competență ale mai multor instanțe, instanța stabilește unde trebuie judecată cauza.

Informații mai precise privind zonele geografice și domeniile de competență ale instanțelor sunt cuprinse în [Legea privind instanțele](#).

2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

O instanță poate de asemenea să examineze o cauză potrivit competenței din cauzele în care competența acestei instanțe este prevăzută de un acord al părților și litigiul privește activitățile economice sau profesionale ale ambelor părți sau litigiul privește activitățile economice sau profesionale ale unei părți, iar cealaltă parte este statul o autoritate locală sau o altă persoană juridică de drept public, ori în cazul în care ambele părți sunt persoane juridice de drept public.

Un acord privind competența poate fi de asemenea încheiat în cazul în care domiciliul sau sediul social al uneia sau al ambelor părți nu se află în Estonia. Fără a aduce atingere celor de mai sus, un acord privind competența este de asemenea aplicabil în cazul în care:

- 1) s-a ajuns la un astfel de acord după ce a luat naștere litigiul;
- 2) s-a convenit cu privire la competență într-un caz în care părătul se stabilește sau își transferă sediul comercial sau sediul social într-un alt stat ulterior încheierii acordului ori în cazul în care domiciliul sau sediul social al părătului nu este cunoscut la data introducerii acțiunii.

Competența stabilită printr-un acord este exclusivă, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel.

Instanța de prim grad de jurisdicție poate trimite cauza, printr-o hotărâre, la o altă instanță de prim grad de jurisdicție în cazul în care părțile formulează o cerere comună în acest sens înainte de prima ședință de judecată a instanței sau, în fazele scrise ale procedurilor, înainte de expirarea perioadei de depunere a observațiilor.

3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

Nu există instanțe specializate în Estonia.

Linkuri conexe

[Sistemul judiciar](#)

Ultima actualizare: 17/09/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.